

2023

Jaarverslag Brzo en RIE-4

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Auteur Dorine Couwenberg
Datum 20 maart 2024
Status Definitief

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Regelgeving en het Brzo-stelsel	5
1.1 Wet- en regelgeving	5
1.2 Brzo-convenant en Interbestuurlijk Programma	5
1.3 Het Brzo-stelsel	5
1.4 Organisatie en overlegstructuren	7
2 Strategie en beleid	10
2.1 VTH-kader Noord-Brabant	10
2.2 Handhavingstrategie en kwaliteitscriteria	10
3 Landelijke werkzaamheden en projecten	11
3.1 MVO cluster 1	11
Monoprojecten MVO cluster 1	12
3.2 Meerjarenagenda 2021-2024	13
3.3 Projecten met SPUK-gelden	14
3.4 Samenwerking binnen het programma Brzo+	14
4 Vergunningverlening	16
5 Toezicht en handhaving	18
5.1 Brzo-toezicht	18
5.2 Wabo-inspecties	25
5.3 Handhaving	27
5.4 Brzo zorgbedrijven en Wabo aandachtsbedrijven	28
6 Klachten en meldingen ongewone voorvallen	30
Bijlage 1 Toelichting Brzo-artikelen en VBS-elementen	32
Bijlage 2 Begrippenlijst	34
Bijlage 3 Brzo- en RIE4-bedrijven	37

De Omgevingsdienst Midden en West-Brabant (OMWB) voert in opdracht van de provincie Noord-Brabant de VTH-taken (taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) uit voor de bedrijven in de provincie die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015). Met deze provinciale opdracht was in 2023 oorspronkelijk een bedrag gemoeid van €4.537.718, waarvan €2.579.718 voor de uitvoering van toezicht en handhaving en €1.958.000 voor vergunningverlening. De opdracht voor vergunningverlening is in de loop van het jaar verhoogd naar €2.483.800 in verband met tariefverhoging en een extra budget van €330.000. De opdracht voor toezicht en handhaving is verhoogd naar € 2.837.690 als gevolg van tariefverhoging. Hiermee komt de totale opdrachtwaarde voor VTH voor de Brzo-bedrijven in 2023 uit op € 5.321.490.

In dit jaarverslag worden de resultaten en conclusies beschreven van de VTH-taakuitvoering voor het Brzo 2015 en van de werkzaamheden om samenwerking te verbeteren, uniformiteit te bereiken en actuele ontwikkelingen in de uitvoering te implementeren.

Voorwoord

In dit jaarverslag leest u een samenvatting van de werkzaamheden die in 2023 zijn uitgevoerd en de ontwikkelingen op het gebied van het Brzo in zowel de provincie Noord-Brabant als landelijk. In 2023 zijn alle geplande periodieke Brzo-inspecties uitgevoerd en is daarnaast bij 75% van alle Brzo-bedrijven een onaangekondigde inspectie uitgevoerd.

De Wabo-inspecties bij Brzo- en RIE4-bedrijven zijn in 2023 uitgevoerd volgens planning.

Brzo

Sinds 2022 worden de Brzo-inspecties uitgevoerd volgens een nieuwe inspectiemethodiek LBR (landelijke benadering risicobedrijven). Dit is in 2023 voortgezet en verder geïmplementeerd. De nieuwe methodiek wordt zowel door de bedrijven als door de inspecteurs gewaardeerd al is er natuurlijk altijd ruimte voor verbetering.

Wabo

Omdat relatief veel Brzo-bedrijven continu in werking zijn is ervoor gekozen om naast de reguliere inspecties wederom onaangekondigde inspecties op het gebied van Wabo uit te voeren. Deze zijn in 2023 projectmatig uitgevoerd en maakten deel uit van het reguliere programma. Bedrijven zijn hierbij zoveel als mogelijk buiten kantoor tijd gecontroleerd. Dit leverde interessante inzichten op die ook bij regulier toezicht kunnen worden ingezet. De inspecties buiten kantoor tijd vormen dan ook een structureel onderdeel van de uitvoering.

Vergunningen

Op 11 november 2022 heeft Provinciale Staten het Beleidskader Milieu 2030 vastgesteld. Het Schone lucht akkoord (Sla) is opgenomen in dit vastgestelde beleidskader en heeft daarmee een basis gekregen om rekening mee te houden bij het verlenen van vergunningen. Daarnaast heeft de OMWB geparticipeerd in het project Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) van de provincie Zuid-Holland. Dit project bestaat uit meerdere deelprojecten. Het doel is uiteindelijk te komen tot een altijd actuele digitale vergunning voor bevoegd gezag, bedrijven en burgers.

Zorgdossiers

Al enige jaren werken wij in Noord-Brabant met het instrument 'zorgdossier'. Deze werkwijze is sinds 2022 in heel het land uitgerold. Bedrijven kunnen worden aangeduid als zorgbedrijf als sprake is van herhaald onvoldoende naleefgedrag en/of onvoldoende veiligheidsbesef. Dit betekent dat naast het reguliere toezicht een stringente handhavingsaanpak wordt toegepast en dat de zaak wordt opgeschaald naar management- dan wel bestuurlijk niveau. Het doel is om tot een structureel voldoende veiligheidsbewustzijn en veiligheidsprestatie bij de bedrijven te komen. Momenteel hebben wij de volgende zorgdossiers: Diffutherm B.V. te Hapert, SABIC Innovative Plastics B.V. te Bergen op Zoom, Vendrig Holding B.V. te Someren en Metabel B.V. te Deurne. Ik ben blij te kunnen melden dat Nyrstar Budel B.V. te Budel-Dorplein zich dusdanig verbeterd heeft dat het zorgdossier in 2023 is afgesloten.

Alfred Arbouw,
directeur Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

1 Regelgeving en het Brzo-stelsel

1.1 Wet- en regelgeving

Het toezicht op Brzo-bedrijven vindt zijn grondslag in Europese regelgeving in de Seveso III-richtlijn. Tot 2024 was deze Europese richtlijn in de Nederlandse wetgeving vastgelegd in het *Besluit risico's zware ongevallen 2015* (Brzo 2015) en de *Regeling risico's zware ongevallen* (Rrzo). Na 1 januari 2024 zijn het Brzo 2015 het Rrzo komen te vervallen en is de Europese Seveso richtlijn opgenomen in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit en het Besluit activiteiten leefomgeving. Brzo-bedrijven heten sindsdien Seveso-bedrijven of Seveso-inrichtingen. Omdat dit jaarverslag de situatie in 2023 beschrijft toen het Brzo 2015 nog van kracht was, wordt in dit verslag gesproken over Brzo-bedrijven en het Brzo-toezicht.

Het Brzo 2015 was zelf niet 'vertaald' in vergunningen, maar was ingebed in diverse wet- en regelgeving over veiligheid, zoals de *Arbeidsomstandighedenwet*, de *Wet veiligheidsregio's* en de *Wet milieubeheer*. De OMWB voerde de VTH-taken (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving) in opdracht van de provincie Noord-Brabant als bevoegd gezag uit bij Brzo- en RIE-4-bedrijven. Deze taken waren gebaseerd op de wet- en regelgeving van:

- Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- Regeling risico's zware ongevallen (Rrzo);
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen (PGS);
- Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE, geïmplementeerd in de Wabo);
- Wet milieubeheer (Wm);
- Waterwet.

1.2 Brzo-convenant en Interbestuurlijk Programma

Het toezicht op de Brzo-bedrijven wordt landelijk uitgevoerd op basis van het zogeheten Brzo-convenant van november 2021 van de betrokken partijen op rijks- en decentraal niveau. Met het convenant wordt tegemoet gekomen aan de stevige kritiek in de rapporten 'Een onzichtbaar probleem' van de Algemene Rekenkamer en 'Om de Leefomgeving' van de Commissie Van Aartsen uit maart 2021.

Vanuit een verplichting van het convenant is in 2022 een overleg Beleid, Toezicht en Uitvoering (BTU) gestart, dat in 2023 is voortgezet. Namens de omgevingsdiensten hebben twee directeuren zitting in het BTU, waaronder de directeur van de OMWB.

De aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen zijn uitgewerkt in een Interbestuurlijk Programma (IBP) met een looptijd van twee jaar (2022 – 2024). Het IBP kent zes pijlers waarin alle aanbevelingen van de commissie worden opgepakt. Binnen enkele van deze pijlers zijn in 2023 deelprojecten bij de Brzo-omgevingsdiensten ondergebracht. Hiervoor zijn financiën ter beschikking gesteld (de zogenaamde SPUK-gelden). In 2023 zijn de projecten over een uniforme werkwijze bij zorgbedrijven en de actieve publicatie van handhavingsbeschikkingen binnen het IBP gestart.

1.3 Het Brzo-stelsel

De samenwerking door en met de inspectiediensten, dit zijn omgevingsdiensten, veiligheidsregio's, de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Rijkswaterstaat, waterschappen, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), Openbaar ministerie (OM)

en Staatstoezicht op de Mijnen, wordt landelijk gecoördineerd door het programmabureau Brzo+, vanaf 2024 Seveso+. Dit bureau stuurt aan op versterking van de samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten. De twee hoofddoelen zijn het werken als zijnde één overheid en het creëren van een *level playing field* voor Brzo-bedrijven. Financiering vindt plaats vanuit de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 – 2024 (MVO). Dit is een gezamenlijke meerjarenagenda vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Zie onderstaand kader voor en uitgebreide omschrijving.

Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO)

Met het oog op de Omgevingswet is het belangrijk om de omgevingsveiligheid te versterken. Om dit te realiseren startte het programma Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO). Het MVO 2021 – 2024 biedt ondersteuning aan omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en provincies voor de versterking van de omgevingsveiligheid.

Het verbeteren van de omgevingsveiligheid in Nederland: daar draait het om binnen dit programma. Dit vindt plaats vanuit zeven clusters:

1. Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)
2. Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS)
3. Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk
4. Lokaal beleid Externe Veiligheid
5. Voorbereiding Implementatie modernisering Omgevingsveiligheid (VIMO)
6. Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten
7. Omgevingsveiligheid in brede zin.

Zie ook <https://www.omgevingsdienst.nl/programmas/meerjarenagenda-versterking-omgevingsveiligheid-mvo/>

Daarnaast werken de zes Brzo-omgevingsdiensten samen en stemmen zij inhoudelijk en organisatorisch diverse onderdelen van het werk af. Hiertoe is het coördinatiepunt Brzo opgericht. Dit coördinatiepunt zorgt voor een uniforme uitvoering van de VTH-taken en functioneert als aanspreekpunt voor het Bureau Brzo+, de departementen, het OM en de politie, de landelijke georganiseerde overheden en het bedrijfsleven. Vanuit het Brzo-coördinatiepunt wordt de uitvoering van gezamenlijke werkzaamheden en projecten gecoördineerd. Dit zijn werkzaamheden die zijn vastgesteld in de Meerjarenagenda (MJA) 2021 – 2024, dat het IPO verstrekt aan de zes Brzo-OD's.

Het doel van het MJA is het bevorderen van een landelijke uniformiteit in werkwijzen en afstemming met het Wabo-toezicht bij Brzo-bedrijven.

Meerjarenagenda Versterking (MJA) 2021 – 2024

De MJA is een afspraak tussen de zes Brzo-OD's en de provincies en heeft als doel een excellente uitvoering van de VTH-taken.

Om dit te bereiken zijn in de MJA 2021 – 2024 de volgende ambities benoemd:

1. Het creëren van een gelijk speelveld op het gebied van VTH
2. Uniformiteit tussen de zes Brzo-omgevingsdiensten
3. Risicogericht werken
4. Kwaliteit/deskundigheid medewerkers
5. Samenwerking met partners
6. Eenduidig opdrachtgeverschap
7. Integrale benadering bedrijven bij de oplossing van een vraagstuk over de fysieke leefomgeving

MVO projecten, activiteiten en werkgroepen

De OMWB heeft in 2023 in landelijk verband een actieve bijdrage geleverd aan de volgende onderdelen binnen het MVO:

- Doorontwikkeling GIR 2.0 (de gemeenschappelijke inspectieruimte);
- Werkgroep en redactieraad voor de LBR (landelijke benadering risicobedrijven);
- Het doorontwikkelen van de Brzo-monitor en het opstellen van het landelijke Brzo-jaarverslag 2022.

Daarnaast is een bijdrage geleverd aan de volgende zogenaamde mono-projecten. Dit zijn projecten die worden gefinancierd vanuit het MVO, maar waaraan maar één van de inspectiepartners deelneemt, in dit geval de Omgevingsdiensten:

- Financiële zekerheidsstelling in vergunningen;
- Bestuurlijke boete (in het kader van de Omgevingswet vanaf 2024);
- Melden van ongewone voorvallen.

MJA projecten, activiteiten en werkgroepen

De OMWB heeft in 2023 in landelijk verband onder andere een actieve bijdrage geleverd aan de volgende onderdelen:

- Project altijd actuele digitale vergunning;
- Projecten permanente educatie en structurele opleidingen;
- Zeer zorgwekkende stoffen/blootstelling;

Voor een overzicht van de stand van zaken van alle MVO- en MJA-projecten en werkzaamheden en de ambities wordt verwezen naar de publicatie van het landelijke jaarverslag 2023 van het Brzo+ dat in de loop van 2024 beschikbaar komt via de website van Brzo+.

1.4 Organisatie en overlegstructuren

De OMWB heeft de afgelopen jaren verschillende overlegstructuren opgezet om goede afstemming, communicatie en informatievoorziening te bereiken. Deze werkwijze is in 2023 doorgezet. Hieronder volgt een korte beschrijving van de verschillende overlegstructuren en de resultaten in 2023. Voor een uitgebreide beschrijving van alle overlegstructuren en de frequenties wordt verwezen naar de jaarprogramma's 2023 en 2024.

Regionale en provinciale overleggen

Wekelijks zijn in het VTH-overleg met de provincie de meest prominente onderwerpen besproken, waaronder de Brzo- en RIE-4-bedrijven. Waar escalatie richting bestuur en management noodzakelijk werd geacht, is een zorgnotitie opgesteld. Zie verder onder zorgbedrijven.

Het coördinatieoverleg Brabant met de andere Brzo-inspectiepartners inclusief het Waterschap Brabantse Delta (ook namens Rijkswaterstaat) vond in 2023 zes keer plaats. In dit overleg zijn belangrijke ontwikkelingen en ervaringen op plannings-, afstemmings- en uitvoeringsniveau besproken. Een belangrijk onderwerp in het coördinatieoverleg was telkens de aandacht voor en afstemming over de zorgdossiers. Dit om een gezamenlijk beeld van een bedrijf te krijgen, inspectie en handhaving daarop af te stemmen en bestuurders eenduidig te kunnen informeren.

Vanuit het coördinatieoverleg wordt input aan het Regionaal Managementoverleg (RMO) geleverd. Dit overleg is in 2023 vijf keer door de OMWB georganiseerd en voorgezeten. In het RMO zijn naast vertegenwoordigers van de Brzo-partners, ook

Inspectie Leefomgeving en Transport, Waterschap Brabantse Delta en het Openbaar Ministerie vertegenwoordigd.
In het RMO worden alle belangrijke ontwikkelingen en ervaringen op tactisch niveau en zo nodig op dossierniveau besproken.

Naast de overleggen en samenwerking met de partners besteedde de OMWB ook aandacht aan de communicatie met gemeenten over de Brzo-bedrijven binnen hun grenzen. Aanleiding hiervoor kan een verzoek van de burgemeester zijn, of zorgen om een bedrijf of bedrijven binnen de gemeentegrenzen. De provincie Noord-Brabant is hier als bevoegd gezag bij betrokken, zodat het overleg met de gemeente ook een platform voor het provinciebestuur is.

Samenwerking Brzo-OD's

In 2023 hebben de directeuren en managers van de zes Brzo-OD's de toekomstige ambities besproken op basis van de Meerjarenagenda van de provincies. Eind 2023 is tijdens een tweedaagse met de managers en directeuren afgesproken hoe de onderlinge samenwerking kan worden verbeterd en versterkt. Tevens heeft men de MJA-ambitie nogmaals bekrachtigd.

Ambitie samenwerkende Brzo-OD's

Samen werken aan een excellente uitvoering van de VTH-taken bij Brzo- en RIE4-bedrijven en een gezamenlijk landelijk speelveld ontwikkelen. De samenwerking tussen de zes Brzo-OD's heeft dan ook als doel te werken alsof zij één dienst zijn.

Binnen de landelijke managers- en directeuren-overleggen is de voortgang van de projecten en de uitputting van de budgetten voor MVO-projecten in Brzo+-verband en de projecten binnen de MJA-afspraken, afgestemd. Tenslotte is vanuit het management in 2023 aandacht besteed aan de (mogelijke) consequenties van de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 en wat de impact is op de uitvoering en de projecten, bijvoorbeeld in het project 'Meldingen ongewone voorvallen'.

In de tweede helft van 2023 is gestart met het opstellen van de nieuwe meerjarenafspraken voor de periode 2024 – 2027, het MJA 2024 – 2027. Dit nieuwe MJA 2024 - 2027 is in het managementoverleg, directeurenoverleg en met het IPO besproken, afgestemd en goedgekeurd. Vanuit de OMWB en de provincie is een actieve bijdrage geleverd aan het opstellen van dit nieuwe MJA.

Hiernaast is in 2023 op operationeel niveau vijf keer overlegd tussen de landelijke coördinatoren van de Brzo-OD's.

Samenwerking Brzo+

In de management- en directeuren-overleggen met de Brzo+-partners, het zogenaamd MO+ en DO+, werden de voortgang en de ontwikkelingen op het gebied van het Brzo-toezicht en de LBR en de GIR2.0 besproken en gemonitord. Vanuit het BRZO+ is een enquête uitgezet onder alle Brzo-inspecteurs over de invoering van de nieuwe werkwijze LBR en de nieuwe registratie in GIR 2.0. Aan de hand van deze evaluatie hebben alle inspectiepartners in Brzo+-verband onder andere afgesproken dat in 2024 een opfriscursus voor het gebruik van de LBR en de GIR 2.0 wordt georganiseerd.

Interne overleggen en samenwerking

De ingezette interne overlegstructuren zijn in 2023 voortgezet. Er is zes keer een Brzo-inspecteursoverleg gehouden, waarin naast de Brzo-inspecteurs ook

medewerkers van repressieve handhaving aanwezig zijn. Tijdens dit overleg vindt informatie- en kennisuitwisseling op operationeel niveau plaats. Het overleg is ook bedoeld voor uitwisseling van ervaringen.

Ook in 2023 heeft de Wabo-inspecteur minimaal één intern (multidisciplinair) afstemmingsoverleg geïnitieerd tussen de Wabo- en Brzo-inspecteur, vergunningverlener en specialisten. Deze overleggen vinden vaak voorafgaand aan een (Wabo- of Brzo-)inspectie plaats en zijn gericht op één specifiek Brzo-bedrijf. De overlegfrequentie per bedrijf is afhankelijk van de complexiteit, zowel technisch als bestuurlijk. Aanvullend op deze overleggen vindt regelmatig informeel overleg plaats tussen de Wabo- en de Brzo-inspecteur op bedrijfsniveau. Tenslotte is in 2023 per Brzo- en RIE-4 bedrijf samen met de vergunningverlener en Wabo-toezichthouder geïnventariseerd en vastgelegd welke MBA's (milieubelastende activiteiten) aanwezig zijn bij het betreffende Brzo-bedrijf.

2 Strategie en beleid

2.1 VTH-kader Noord-Brabant

Het beleid van de provincie Noord-Brabant wordt voor omgevingsdiensten sterk bepaald door het eind 2018 vastgestelde VTH-kader, officieel genaamd het *Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht. Een integrale aanpak in de geest van de komende Omgevingswet*. De uitwerking van het kader is opgenomen in het programma KOMPAS. KOMPAS zou over een periode van vier jaar fasegewijs ingevoerd zijn bij alle Brabantse omgevingsdiensten. Veel projecten zien toe op een uniforme toepassing van VTH door de drie Brabantse Omgevingsdiensten. Vanuit dat oogpunt zijn de relaties met Seveso gering. Herprioritering (door o.a. Commissie Van Aartsen, IBP) en COVID-19 hebben ertoe geleid dat het programma KOMPAS in goed overleg met een jaar is verlengd. In 2023 zijn de laatste projectresultaten opgeleverd, waaronder het registreren en analyseren van ongewone voorvallen waarbij aangesloten is bij de landelijke Seveso-handelswijze. In 2023 is KOMPAS tot een einde gekomen. Het kernteam KOMPAS heeft een evaluatieverslag opgesteld dat in januari 2024 is vastgesteld.

Informatisering

De ingebruikname van nieuwe ICT-systemen in 2023 moet bijdragen aan monitoring van procedures, gewerkte uren van medewerkers en het voldoen aan de kwaliteitscriteria. In het landelijke gemeenschappelijke registratiesysteem voor Brzo-inspecties (GIR2.0) zijn in 2023 nieuwe modules ontwikkeld die in 2024 in gebruik worden genomen. Het is voor de OMWB van belang dat er een goede koppeling komt tussen het interne systeem en GIR om bijvoorbeeld dubbele registratie te voorkomen.

2.2 Handhavingstrategie en kwaliteitscriteria

Voor handhaving van het Brzo is een specifieke handhavingstrategie vastgesteld, ontwikkeld door de Brzo+-partners. Op de handhaving van niet-Brzo-overtredingen bij Brzo-bedrijven is de *Landelijke Handhavingstrategie* (LHS) van toepassing. De *Landelijke handhavingstrategie Brzo* is te raadplegen via brzoplus.nl.

Het personeel van de OMWB dat voor de Brzo-taken is ingezet in 2023, voldeed aan de kwaliteitsvereisten zoals vermeld in de landelijke *VTH-Kwaliteitscriteria 2.2* en de *Verordening kwaliteit* van de provincie. Alle Brzo-inspecteurs konden in 2023 net als in 2022 deelnemen aan diverse trainingen waarin niet alleen bestaande kennis werd opgefrist, maar ook verdieping in een onderwerp werd aangeboden. Dit gebeurt tijdens kennisdagen waarvan elke inspecteur er twee per jaar mag volgen.

Onder meer de volgende kennisdagen zijn in 2023 aangeboden en ook door diverse inspecteurs van de OMWB gevolgd:

- Cybersafety bij Seveso-bedrijven waarbij de actuele status op het gebied van cyberbedreiging aan bod is gekomen en de risico's hiervan voor de operationele technologie;
- Functionele veiligheid voor procesindustrie waarbij aandacht was voor het ontwerp, de aansturing en het testen en onderhouden van instrumentele beveiligingen, volgend uit veiligheidsstudies;
- Aandacht voor de verschillende soorten pompen, mogelijke schadebeelden afhankelijk van de toepassing en onderhoud;
- Waterstof als nieuwe energiedrager waarbij aandacht was voor de productie, opslag en transport, toepassingen, de gevaren (bij gebruik) en de maatregelen om gevaren en risico's te beperken.

3 Landelijke werkzaamheden en projecten

De OMWB nam in 2023 actief deel aan landelijke werkzaamheden en projecten. Deze zijn hieronder beschreven aan de hand van de plannen, afspraken en geldstromen.

3.1 MVO cluster 1

Halverwege 2023 zijn de projectgroepen voor de implementatie van de LBR en de GIR2.0 opgeheven en vervangen door de werkgroepen LBR, Beheer & Onderhoud GIR en Monitoring & Analyse, omdat de projectmatige werkzaamheden meer regulier zijn geworden. Het beoogde doel van de werkgroepen is het beheer en onderhoud van de inspectiemethodiek en de registratie en rapportagetool bijhouden. De activiteiten binnen deze werkgroepen worden in 2024 voortgezet.

Voor nieuwe ontwikkelingen en doorontwikkelingen zijn hiernaast nieuwe projectgroepen opgericht.

Medewerkers van de OMWB namen actief deel aan de werk- en projectgroepen en de OMWB leverde in de tweede helft van 2023 ook de *product owner* voor de LBR. Deze medewerker is verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van de LBR/GIR. Deze werkwijze wordt in 2024 voortgezet. De werkzaamheden in Brzo+-verband worden in onderstaande tabel geclusterd weergegeven.

Activiteiten MVO-cluster 1	Behaald resultaat
GIR 2.0	Het inbouwen en gebruiksklaar maken van de modules voor de handhaving, de collegiale toets en het beoordelen van veiligheidsrapporten is in 2023 afgerond. Deze worden in 2024 beschikbaar gesteld en geïmplementeerd. In 2023 is een start gemaakt met het invullen van de handhaving-module met de gegevens voor de jaren 2022 en 2023. De benodigde trainingen voor deze modules zijn door de inspecteurs van de OMWB in 2023 gevolgd. Daarnaast heeft de overdracht van het beheer van de GIR2.0 naar RWS plaatsgevonden.
LBR	In 2023 zijn de aandachtspuntenlijsten verder doorontwikkeld om onvolkomenheden uit de stellingen en aandachtspunten te halen en deze te verbeteren. Dit is een uitgebreid proces dat in 2024 wordt voortgezet. Daarnaast hebben de gezamenlijke inspectiepartners enkele inspectiegidsen ontwikkeld. Deze zijn geïmplementeerd en in 2023 regelmatig toegepast bij inspecties. Tenslotte zijn de LBR en de GIR geschikt gemaakt voor de implementatie van de Omgevingswet in 2024.
Brzo monitor en opstellen Brzo-jaarverslag 2022	In Brzo+-verband is de monitoring verder doorontwikkeld en is een landelijk Brzo-jaarverslag opgesteld. In 2023 zijn in dit verslag voor het eerst de namen van alle zorgbedrijven in Nederland genoemd.
Brzo+ academie	De Brzo+-academie is een samenwerking en opleidingsinstituut van het Brzo+ programma. Er is aandacht voor vakinhoudelijke kennis en overige vaardigheden. Het huidige pakket biedt kwalitatief hoogwaardige, praktijkgerichte opleidingen die vooral zijn gericht op het Brzo-werkveld. In 2023 is vormgegeven aan het verder inbedden van de Brzo+-academie.

Monoprojecten MVO cluster 1

Vanuit MVO cluster 1 zijn voor de omgevingsdiensten in 2023 ook mono-projecten gefinancierd en uitgevoerd. In onderstaande tabel staan de monoprojecten voor de Brzo-OD's waaraan de OMWB als project- of werkgroep lid een actieve bijdrage heeft geleverd. Daarnaast is het project klimaatverandering genoemd. Hier heeft de OMWB geen bijdrage aan geleverd, maar voor de volledigheid omdat dit project en de uitkomsten ook voor Noord-Brabant van toepassing zijn, is dit project wel genoemd. Naast projectgroep leden leverde de OMWB ook de projectleider voor het project 'Melden ongewone voorvallen'.

Daarnaast is deelgenomen aan de projectgroepen "Actualisatie Landelijke handhavingstrategie Seveso-inrichtingen" en "Bestuurlijke boete" van Bureau Brzo+.

Monoprojecten Brzo+	Beschrijving
Financiële zekerheidsstelling Omgevingswet	De nieuwe regelgeving en de bijbehorende wijzigingen voor financiële zekerheidsstelling zijn in 2023 geïmplementeerd. De Brzo-OD's hebben een bijdrage geleverd aan diverse voorbereidende activiteiten van het instrument financiële zekerheidsstelling. Het project loopt door in 2024 en in Brabant wordt een pilot uitgevoerd bij een Seveso-inrichting en een afvalbedrijf.
Bestuurlijke boete	In 2024 krijgen de provincies met de inwerkingtreding van de Omgevingswet het instrument bestuurlijke boete tot hun beschikking voor de handhaving op Seveso-bedrijven. In 2023 zijn hiervoor voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, zodat de gezamenlijke diensten hier klaar voor zijn in 2024. Dit betekent dat processen zijn opgesteld voor het opstellen van een boeterapport en de juridische afhandeling.
Melden ongewone voorvallen	Een analyse van de gemelde ongewone voorvallen in 2022 is opgesteld en goedgekeurd door het management van de zes Brzo-OD's. Daarnaast is de informatie aangeleverd voor de input voor de factsheet die onderdeel is van de Staat van de Veiligheid 2022. Daarnaast is eind 2023 gestart met het voorbereiden op de wijzigingen die de Omgevingswet met zich meebrengt ten aanzien van het melden van ongewone voorvallen en wat wordt verstaan onder significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving.
Klimaatverandering Brzo-bedrijven	Er is samen met bedrijven/branches een identificatiemethodiek ontwikkeld om de gevolgen en maatregelen systematisch te kunnen identificeren als gevolg van klimaatverandering bij Brzo-bedrijven. Aan dit project heeft de OMWB geen bijdrage geleverd.

3.2 Meerjarenagenda 2021-2024

Als opdrachtgever van de zes Brzo-OD's hebben de provincies een Meerjarenagenda Brzo (MJA) afgesproken voor de periode 2021-2024, als onderdeel van de programmalijn Veiligheid. In deze agenda staan de projecten en de werkzaamheden van de Brzo-OD's waarmee een invulling gegeven wordt aan de ambities van de OD's en het IPO. In 2023 zijn binnen de MJA verschillende activiteiten en werkzaamheden verricht, al dan niet projectmatig, waaraan de OMWB een bijdrage heeft geleverd. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven met het behaalde resultaat.

MJA projecten	Beschrijving
Structurele opleiding Brzo	Het opleidingsprogramma 2023/2024 is opgesteld. Tevens is in dit project aandacht besteed aan het begeleiden van cursisten.
Permanente educatie	Binnen dit project is aandacht voor het op peil houden van de kennis en kwaliteit van de inspecteurs, dit is een <i>going concern</i> . In 2023 zijn verschillende trainingen aangeboden en gevolgd door medewerkers van de OMWB.
Zeer Zorgwekkende Stoffen	Er zijn verdere stappen gemaakt in het opstellen van een beoordelingskader VRP. Leden van het platform zijn hierover in gesprek met het ministerie van IenW. Dit wordt verder opgepakt in het Impulsprogramma Chemische Stoffen van het ministerie van IenW.
PGS 15 en PGS 29	De PGS15-werkgroep is 'slapend' gemaakt en kan op afroep bij elkaar komen. De werkgroep functioneerde als netwerk en vragen worden via de mail met elkaar gedeeld. In de tweede helft van 2023 is gestart met het opstellen van factsheets PGS29. Hierin komt te staan hoe de OD's uniform kunnen werken met PGS29.
Eenduidige risicomethodiek Wabo	Om tot een eenduidige landelijk gedragen risicomethodiek voor Wabo-inspecties te komen, is in 2023 in enkele bijeenkomsten gekeken naar de overeenkomsten en verschillen in de aanpak. De intentie tot het uniformeren van de risicomethodiek is uitgesproken en wordt in 2024 verder uitgewerkt.
Altijd actuele digitale vergunning	Dit project is gestart in 2022 en liep door in 2023 en beoogde de implementatie van het programma Altijd Actuele Digitale Vergunning.

Omdat het jaarplan 2021-2024 in 2024 eindigt, is in 2023 een nieuw MJA voor de komende periode 2024 – 2027 opgesteld. Dit MJA zal meer op hoofdlijnen zijn, waarbij de werkzaamheden en projecten geclusterd worden. Vanuit de OMWB is een actieve bijdrage geleverd aan het opstellen van dit nieuwe MJA.

3.3 Projecten met SPUK-gelden

In 2023 zijn de volgende projecten gestart op basis van het Interbestuurlijk Programma die betrekking hebben op de Seveso-inrichtingen.

Projecten	Beschrijving
Actieve publicatie handhavingsbesluiten en inspectieresultaten	De samenleving vraagt in toenemende mate om openheid en transparantie van overheidshandelen. Transparantie is bij diverse provincies onderdeel van het VTH-beleid. Actieve publicatie van de handhavingsbesluiten draagt in belangrijke mate bij aan transparantie over hoe het bevoegd gezag omgaat met bedrijven die onvoldoende naleefgedrag vertonen. In 2023 is dit binnen de 6 Brzo OD's projectmatig opgepakt.
Uniforme werkwijze zorgbedrijven	De doelen van dit project zijn een landelijke uniforme en navolgbare werkwijze in het besluit of een bedrijf een zorgbedrijf is en wanneer niet meer, en van de monitoring van zorgbedrijven. In 2023 is het projectplan opgesteld en zijn de verschillen en overeenkomsten tussen de werkwijzen van de verschillende regio's geïnventariseerd.

3.4 Samenwerking binnen het programma Brzo+

Landelijk

Voor een uitgebreide verslaglegging van de werkzaamheden in Brzo+-verband wordt verwezen naar het (nog op te stellen) jaarverslag 2023 Brzo+ van het programmabureau Brzo+ dat in de loop van 2024 zal verschijnen.

Het proces Plannen en Programmeren met als doel per bedrijf een inspectieplan op te stellen was in 2023 nog niet opgenomen in de GIR2.0, maar heeft wel vorm gekregen. Het planningsproces verliep in 2023 net als in 2022 buiten de GIR om en de berekeningen zijn op een alternatieve wijze met behulp van spreadsheets uitgevoerd. Een belangrijk uitgangspunt van de LBR is het risicogericht benaderen van bedrijven. Dit wordt ingevuld met het toezichtmodel, waarin de inspectietijd gekoppeld kan worden aan het naleefgedrag. Het toezichtmodel prioriteert en verdeelt de toezichtcapaciteit over alle Brzo-inrichtingen. Op basis van het toezichtmodel hebben de inspectiepartners in 2023 voor Noord-Brabant de toezichtplanning voor 2024 opgesteld, welke is vastgelegd in het spreadsheet regionale toezichtplanning.

Het inbouwen en gebruiksklaar maken van de modules voor de handhaving, de collegiale toets en het beoordelen van veiligheidsrapporten zijn in 2023 afgerond, maar nog niet in gebruik genomen. Deze worden in 2024 beschikbaar gesteld en geïmplementeerd. In 2023 is een start gemaakt met het met terugwerkende kracht invullen van de handhavingsmodule met de gegevens van de jaren 2022 en 2023, zodat deze beschikbaar en navolgbaar zijn.

In 2023 is de jaarlijkse door Brzo+ georganiseerde landelijke Brzo-kennisdag op 25 mei 2023 gehouden in Bunnik. Dit was een ontmoetingsdag waarop Brzo-inspecteurs en betrokkenen samenkomen voor workshops en het delen van informatie.

Regionaal

In Brabant is de LBR-methodiek goed geland en ingebed. Het doel, de inspecties meer richten op de techniek en daarmee het systeem te beoordelen, in plaats van andersom, is in Brabant zeker bereikt. Niet alleen de inspecteurs maar ook de bedrijven zijn hier best tevreden over.

Aanvullend op de landelijke kennisdag is in Brabant in januari 2023 de jaarlijkse Brabantse inspecteursdag gehouden. Tijdens deze dag zijn belangrijke (landelijke) ontwikkelingen besproken. Een belangrijk element van deze dag is ook elkaar leren kennen. De Brzo-inspecties worden immers uitgevoerd door inspecteurs van de Arbeidsinspectie, Veiligheidsregio, het Waterschap, Rijkswaterschap en de OMWB.

Naast de jaarlijkse Brabantse inspecteursdag is in oktober 2023 de landelijke planningsdag voor het plannen van de inspecties voor 2024 gehouden. Tijdens deze dag waren alle inspecteurs van de inspectiepartners aanwezig en zijn de periodieke en onaangekondigde inspecties voor 2024 gepland.

4 Vergunningverlening

In 2023 is het bedrijvenbestand Brzo-/RIE4-bedrijven uitgebreid van 89 tot 92. Voor deze bedrijven heeft de OMWB in 2023 de volgende producten afgehandeld:

- 29 Wabo-vergunningen uitgebreid inclusief BRIKS;
- 83 Wabo-vergunningen regulier inclusief BRIKS;
- 64 meldingen Barim/sloop/asbest/BBK/brandveilig gebruik;
- twee maatwerkvoorschriften Barim;
- drie MER- en aanmeldingsnotities m.e.r.;
- veertig PRTR-verslagen.

De Omgevingswet zou mogelijk op 1 juli 2023 in werking treden, maar was wederom uitgesteld tot 1 januari 2024. In 2023 zijn hierom nog geen vergunningaanvragen en meldingen afgehandeld conform de Omgevingswet. Daarentegen bleek wel dat bedrijven in 2023 aanvragen voor Wabo-revisievergunningen hebben ingediend en nog aan het voorbereiden waren. In december 2023 zijn nog 37 vergunningaanvragen ingevolge Wabo ontvangen (dertien uitgebreide en 24 reguliere procedures). Dit betekent dat de OMWB in 2024 nog een omvangrijke werkvoorraad heeft die op grond van de Wabo moet worden behandeld.

Veel bedrijven beschikken over een volledige geactualiseerde (revisie)vergunning.

De oorspronkelijk opdrachtwaarde van PNB-2023-101 is tussentijds met € 330.000 verhoogd, omdat in lijn met voorgaande jaren de originele opdrachtwaarde te laag is gebleken.

In november 2022 heeft Provinciale Staten het Beleidskader Milieu 2030 vastgesteld. In dit vastgestelde beleidskader is het Schone lucht akkoord (Sla) opgenomen waarmee dit een basis heeft gekregen om rekening mee te houden bij het verlenen van vergunningen. In verleende vergunningen is het Sla expliciet toegepast. Concreet houdt dit in dat een zo laag mogelijke emissiegrenswaarde in de vergunning wordt opgenomen, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen bestaande en nieuwe installaties.

De uitwisseling van relevante technische en juridische kennis wordt binnen vier branches besproken. Hiermee wordt met een nog meer integrale wijze van werken een verdere kwaliteitsontwikkeling bereikt en worden terugkerende knelpunten binnen een branche op een meer uniforme wijze benaderd. Op deze wijze zijn onder andere casussen, relevante rechtsuitspraken en het toepassen van Sla en BBT-conclusies (best beschikbare technieken) in vergunningsvoorschriften besproken. Hierdoor wordt het *level playing field* binnen een branche beter gewaarborgd.

Vanaf januari 2022 worden de vastgestelde kengetallen gemonitord. De kengetallen moeten over meerdere jaren worden opgebouwd.

De programmatische aanpak is uitgevoerd, maar de in 2023 geplande actualisatietoetsen zijn door de reguliere vergunningaanvragen niet allemaal uitgevoerd. Deze toetsen worden in 2024 uitgevoerd.

Voor de meest complexe Brzo-bedrijven is periodiek overleg gevoerd over onder meer de relevante bedrijfsontwikkelingen en wet- en regelgeving. We zien een toename in digitaal overleg met bedrijven. Op deze wijze kon vaak op korte termijn en op efficiënte wijze overlegd worden.

Zodra de Omgevingswet in werking treedt in 2024 is het verplicht om financiële zekerheidsstelling te vragen bij majeure risicobedrijven. Ter implementatie is vanuit de

OMWB deelgenomen aan de werkgroep van de zes Brzo-OD's en wordt aangesloten bij de landelijke pilot van IPO in 2024.

Net als in 2022 heeft de OMWB geparticipeerd in het project Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) van de provincie Zuid-Holland. Dit project bestaat uit meerdere deelprojecten. In 2023 heeft de OMWB actief deelgenomen aan de projecten 'DigiV (het Digitale Voorschriftenregister)', 'Robuuste vergunning' en 'Altijd Actuele Gestructureerde Aanvraag'. Daarnaast hebben we toegang gekregen tot de testomgeving van DigiV.

Om de klimaatdoelen te halen zet het kabinet, naast diverse andere instrumenten, in op een maatwerkeraanpak voor de twintig grootste industriële CO₂-uitstoters. Brzo-bedrijven die in aanmerking komen voor de maatwerkeraanpak zijn Shell en Sabc (en de afvalverbrander AZN). Voor deze bedrijven hebben wij input moeten leveren aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Voor Shell is een *expression of principles* (principeakkoord) getekend. De maatwerkeraanpak vergt naar verwachting extra inzet van de OMWB, omdat de bedrijven extra projecten met nieuwe technieken in uitvoering zullen brengen.

5 Toezicht en handhaving

5.1 Brzo-toezicht

In de provinciale opdracht staat dat het Brzo-toezicht consequent moet worden ingevuld door middel van het toezichtmodel van de landelijke systematiek, waarvan een risicogerichte prioritering een belangrijk element is. In lijn hiermee wordt in 2023 alvast een bijgestelde risicogerichte programmering gehanteerd voor Brzo-inspecties bij gasfles-vulbedrijven en PGS 15-bedrijven (overeenkomstig OMWB-advies in de notitie van 12 augustus 2022). Deze werkwijze is geïmplementeerd en wordt in 2024 geëvalueerd.

Het blijft een belangrijk uitgangspunt dat alle Brzo-inrichtingen jaarlijks aan een inspectie worden onderworpen. Dit met uitzondering van een aantal bedrijven dat alleen aangekondigd óf onaangekondigd bezocht wordt en niet meer zowel aangekondigd als onaangekondigd. De risicogerichte programmering brengt met zich mee dat op andere Brzo-inrichtingen de inspectielast (gezien de risico's) kan worden geïntensiveerd.

Dit heeft in de opdracht geleid tot de volgende aantallen binnen het Brzo-toezicht:

- Circa 81 veiligheidsinspecties.
- Circa 81 onaangekondigde controles bij bedrijven met RIE4-installaties en Brzo-inrichtingen.
- Het aantal veiligheidsinspecties en onaangekondigde controles kan naar beneden worden bijgesteld als gevolg van de risicogerichte prioritering, waardoor meer toezichtinzet plaatsvindt bij één afzonderlijk bedrijf.
- Circa acht beoordelingen Veiligheidsrapportages (VR) afronden en circa vier nieuwe in behandeling nemen.

In het OMWB jaarprogramma 2023 Brzo staat over de uit te voeren activiteiten in 2023 voor het Brzo-toezicht:

- De OMWB voert naar verwachting bij circa tachtig bedrijven het Brzo-toezicht uit.
- Voor de meeste bedrijven bestaat dit uit een aangekondigde en een onaangekondigde Brzo-inspectie.
- De risicogerichte vorm van indelen van de inspecties waarbij negen PGS 15-bedrijven en zes gasfles-vulbedrijven aangekondigd óf onaangekondigd bezocht, wordt in 2023 voortgezet.

Dit leverde in het jaarprogramma 2023 de volgende aantallen:

- Circa 72 aangekondigde Brzo-inspecties;
- Circa zeventig onaangekondigde Brzo-inspecties;
- Afronding van circa acht veiligheidsrapportage-beoordelingen;
- Uitvoering circa vier nieuwe VR-beoordelingen.

In 2023 is in het kader van het landelijke thema *ageing* van de Brzo-OD's op het onderwerp "lassen" geïnspecteerd. De inspecteurs van de OD's hebben hiervoor een tweedaagse opleiding met een aparte terugkomdag gevolgd. Er is een inspectiegids opgesteld en deze is opgenomen in de LBR/GIR2.0. In Brabant zijn op dit thema in 2023 meerdere inspecties uitgevoerd.

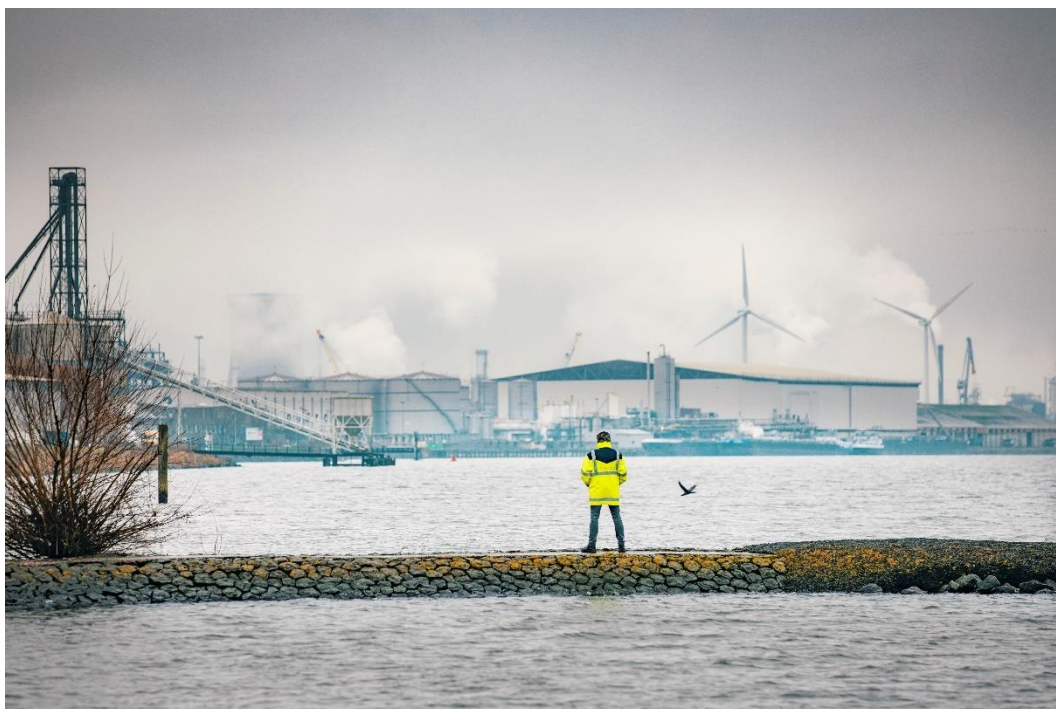
Daarnaast zijn de aparte PGS29-inspecties in 2023 opgenomen in het reguliere inspectieprogramma conform opdracht 2023-PNB-301 van de provincie.

De genoemde cijfers in onderstaande paragrafen en tabellen kunnen op detail afwijken van de cijfers in de zogenaamde T3-jaarrapportage 2023 aan de provincie, omdat de

uitgangspunten van beide rapportages verschillen. In de T3-rapportage wordt uitgegaan van het aantal volledig afgeronde verslagleggingen van inspecties inclusief de brief aan het bedrijf, terwijl in dit jaarverslag wordt gerapporteerd over het aantal *uitgevoerde* inspecties in 2023 zoals is afgesproken in het jaarplan 2023 en in de provinciale opdracht PNB-2023-301.

Aantal Brzo-inrichtingen in 2023

In 2023 waren er 78 provinciale Brzo-bedrijven in de provincie en één bedrijf dat valt onder de bevoegdheid van het Rijk. Hiernaast waren drie bedrijven in 2023 nog niet actief als Brzo-bedrijf: twee bedrijven waren op basis van de vergunning nog niet Brzo-plichtig en bij één bedrijf heeft de bouw vertraging opgelopen tot minimaal 2024. Bij deze drie bedrijven is geen aangekondigde en geen onaangekondigde inspectie uitgevoerd en deze zijn in onderstaande overzichten dan ook niet meegenomen.

Aangekondigde inspecties

Totaal zijn 75 aangekondigde periodieke inspecties uitgevoerd. Dit betroffen 69 periodieke inspecties bij provinciale Brzo-bedrijven, vier verdiepende of extra inspecties, een inspectie op het hoofdkantoor van het concern Varo en een inspectie bij Domeinen Roerende Zaken.

De volgende bedrijven zijn niet aangekondigd geïnspecteerd:

- In 2023 zijn drie gasfles-vulbedrijven niet bezocht voor een aangekondigde inspectie als gevolg van de risicogerichte prioritering voor gasfles-vulbedrijven.
- In 2023 zijn vijf PGS 15-bedrijven niet bezocht voor een aangekondigde inspectie als gevolg van de risicogerichte prioritering voor PGS 15-bedrijven.
- De vestigingen van de Nederlandse Gasunie en VARO vielen in de landelijke 'concernbenadering'. Bij deze concerns is landelijk een systeeminspectie uitgevoerd op het hoofdkantoor, waarna de locaties zijn geïnspecteerd volgens een afgesproken schema, waarbij niet ieder jaar alle vestigingen worden geïnspecteerd. Voor 2023 betekende dit dat de vestiging van de Gasunie in

Alphen niet is geïnspecteerd en de vestiging van VARO in Geertruidenberg is alleen aangekondigd en niet onaangekondigd geïnspecteerd.

Met inachtneming van bovenstaande opmerkingen op basis van afspraken voor de gasfles-vulbedrijven en de PGS15-opslagbedrijven en de concernaanpak, betekent dit dat bij alle 79 actieve provinciale Brzo-bedrijven een veiligheidsinspectie is uitgevoerd. Hiermee is voldaan aan de 2023-PNB-301 opdracht.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de geconstateerde overtredingen bij de aangekondigde inspecties onderverdeeld naar zwaarte van de categorie. De categorie-indeling en wat deze betekent, is landelijk afgesproken en vastgelegd in de Landelijke handhavingstrategie Brzo. Deze is te vinden op de website van het Brzo+. In de tabel zijn voor 2019 t/m 2021 alle in de GIR1.0 gerapporteerde overtredingen genoemd die tijdens een Brzo-inspectie zijn geconstateerd, dus inclusief overtredingen van andere wetgeving, zoals de arbowetgeving, de Wabo(vergunning) en de Wet op de Veiligheidsregio's. Sinds de ingebruikname van GIR2.0 worden alleen overtredingen van het Brzo 2015 geregistreerd en niet meer van overige wetgeving. Daarom is, in aanvulling op de verslaglegging in voorgaande jaren, het aantal overtredingen van alleen het Brzo 2015 (dus zonder de overtredingen van andere wetgeving) voor alle jaren ook weergegeven, zodat het totaal aantal overtredingen over de jaren heen beter te vergelijken is en de trend op een juiste wijze zichtbaar wordt.

Overtreding naar categorie	Handhaving door			2023	2022	2021	2020	2019
	OMWB	NLA	VR					
Categorie 1: Onmiddellijke dreiging	0	1	0	1	0	0	0	1
Categorie 2: Geen onmiddellijke dreiging, wel onvoldoende maatregelen	6	20	0	26	29	25	23	31
Categorie 3: Zeer geringe dreiging, lichtere tekortkomingen	70	42	2	114	105	96	111	104
Totaal	76	63	2	141	134	121	134	136
Totaal Brzo 2015	76	61	2	141	134	111	126	131

Bij de 75 aangekondigde inspecties zijn 141 overtredingen van het Brzo 2015 geconstateerd. In het jaarverslag van 2022 was de verwachting uitgesproken dat sinds de ingebruikname van de LBR-inspectiemethodiek het aantal overtredingen zou toenemen. Het blijkt inderdaad dat de lichte trend van meer overtredingen die in 2022 is ingezet, doorzet. In de verdeling van de overtredingen naar de categorieën is lichte stijging van het aantal categorie 3-overtredingen waarneembaar.

Van de 141 overtredingen zijn 76 overtredingen door de OMWB opgepakt, de overige door een andere inspectiepartner. Dit betekent dat ruim 50% van alle overtredingen door de OMWB is opgepakt. De veiligheidsregio heeft minder instrumenten om handhaving in te zetten, waardoor de overtredingen die door hun inspecteurs worden geconstateerd meestal door de omgevingsdienst zijn opgepakt. Dat verklaart het grote verschil tussen de aantallen overtredingen van de omgevingsdienst en de NLA met de veiligheidsregio.

Naast deze aangekondigde inspecties is bij twee bedrijven (Nyrstar Budel B.V. en Afvalstoffen Terminal Moerdijk B.V.) additioneel dieper ingegaan op de veiligheidscultuur. Bij deze bedrijven is het inschattinginstrument Veiligheidscultuur uit GIR2.0 dat de inspecteurs na een inspectie invullen, ook ingevuld door het management en de OR namens het personeel. De resultaten van het management, de OR en de drie diensten zijn vergeleken en de meest uiteenlopende antwoorden zijn zonder oordeel besproken met het bedrijf. Het doel hiervan was dat het management en het personeel met elkaar in overleg gaan hierover teneinde een positieve impuls te kunnen geven aan het verbeteren van de veiligheidscultuur. Dit is door zowel de bedrijven als de betrokken inspecteurs als leerzaam en positief ervaren.

Onaangekondigde inspecties

In 2023 zijn 62 onaangekondigde inspecties uitgevoerd. Dit is minder dan het aantal van zeventig dat in het jaarprogramma 2023 en de PNB-2023-301 opdracht was vermeld. Zoals beschreven bij aangekondigde inspecties zijn enkele gasfles-vulbedrijven en PGS 15-bedrijven alleen aangekondigd bezocht en zijn op basis van de concernaanpak enkele vestigingen niet onaangekondigd bezocht. Tenslotte zijn drie bedrijven niet aangekondigd en onaangekondigd bezocht omdat deze volgens de vergunning nog geen Brzo-bedrijf waren of dat de nieuwbouw nog niet klaar was. Een onaangekondigde inspectie bij deze bedrijven was ook niet in de planning opgenomen.

In totaal zijn negen *geplande* onaangekondigde inspecties niet uitgevoerd. Hiervoor zijn de volgende redenen:

- Bij drie bedrijven is naast de reguliere aangekondigde inspectie geen onaangekondigde maar wel een extra aangekondigde inspectie uitgevoerd.
- Bij twee bedrijven heeft de onaangekondigde inspectie niet plaatsgevonden, omdat beide inrichtingen nog in de opstartfase zitten. Bij deze bedrijven heeft in 2023 wel een periodieke inspectie plaatsgevonden.
- Voor vier bedrijven is op basis van een risicogestuurde afweging van nut en noodzaak in relatie tot de beschikbare capaciteit bij de verschillende inspectiediensten besloten om deze in 2023 niet ook onaangekondigd te bezoeken. Hierbij is wel uitdrukkelijk risicogestuurd gekeken naar nut en noodzaak en het risicoprofiel van de betreffende inrichtingen.

Overtreding naar categorie	Handhaving door			2023	2022	2021	2020	2019
	OMWB	NLA	VR					
Categorie 1 Onmiddellijke dreiging	0	1	0	1	0	0	0	1
Categorie 2 Geen onmiddellijke dreiging, wel onvoldoende maatregelen getroffen	1	0	0	1	2	4	3	11
Categorie 3 Zeer geringe dreiging, lichtere tekortkomingen	6	1	0	7	14	12	17	21
Totaal overtredingen	7	2	0	9	16	16	20	33
Totaal Brzo 2015	7	2	0	9	16	15	18	29

Bij de 62 uitgevoerde onaangekondigde inspecties zijn negen overtredingen geconstateerd, waarvan zeven zijn opgepakt door de OMWB. Dit bedraagt ruim driekwart van het totale aantal. Onderstaande tabel bevat voor de onaangekondigde inspecties het aantal overtredingen naar categorie en handhavende instantie.

Het aantal overtredingen bij onaangekondigde inspecties is afgenomen. Dit is te verklaren doordat minder bedrijven (62 in plaats van 67 in 2022) onaangekondigd zijn geïnspecteerd en in 2022 bij een onaangekondigde inspectie bij één bedrijf vijf overtredingen waren geconstateerd, terwijl bij de onaangekondigde inspectie in 2023 bij dit bedrijf geen overtredingen waren.

Soort overtreding bij aangekondigde en onaangekondigde inspecties

Er is een vergelijking gemaakt van de artikelen en/of VBS-elementen waarop gehandhaafd is. Voor een toelichting op de artikelen en VBS-elementen, zie bijlage 1. Daarnaast is een vergelijking gemaakt tussen de overtreding op onderwerp tussen aangekondigde en onaangekondigde inspecties. Dit is weergegeven in onderstaande tabellen en grafieken. In de tabellen is wederom, naast het totaal aantal geregistreerde overtredingen, ook het aantal overtredingen op het Brzo 2015 gegeven.

Aangekondigde inspecties:

Overtreding naar onderwerp	Toelichting	2023	2022	2021	2020	2019
Pbzo	Preventiebeleid zware ongevallen	3	0	4	3	5
VBS -element i	Organisatie en het personeel	5	2	4	5	1
VBS-element ii	Identificatie en beoordeling van de gevaren van zware ongevallen	19	24	18	15	29
VBS-element iii	Controle op de exploitatie	44	36	19	17	34
VBS-element iv	Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	16	5	15	10	7
VBS-element v	Planning voor noodsituaties	14	11	7	20	6
VBS-element vi	Toezicht op de prestaties	5	12	6	19	10
VBS-element vii	Controle en analyse	4	4	10	12	7
Brzo2015 art 5 lid 1	Treffen van alle noodzakelijke maatregelen	26	31	18	9	24
Overig Brzo 2015		5*	10	10	16	8
Arbowetgeving		0	0	10	8	5
Totaal overtredingen		141	134	121	134	136
Totaal Brzo 2015		141	134	111	126	131

* 1 overtreding op art 7 lid 1, 3 op art 7 lid 6, bijlage III onder a en 1 op art 10 lid 1

Het valt op dat de ingezette trend uit 2022, waarbij vooral meer categorie 2- en 3-overtredingen op VBS-element iii (identificatie en beoordeling van de gevaren van zware ongevallen), VBS-element iii (controle op de exploitatie) en VBS-element v (treffen van de noodzakelijke maatregelen) zijn geconstateerd, doorzet. In 2023 zijn nog meer overtredingen op VBS-element iii geconstateerd dan in 2022, mede door het inspectiethema 'Lassen' van de omgevingsdiensten. Indien op dit

onderwerp sprake is van een overtreding, is dit meestal een overtreding van VBS-element iii.

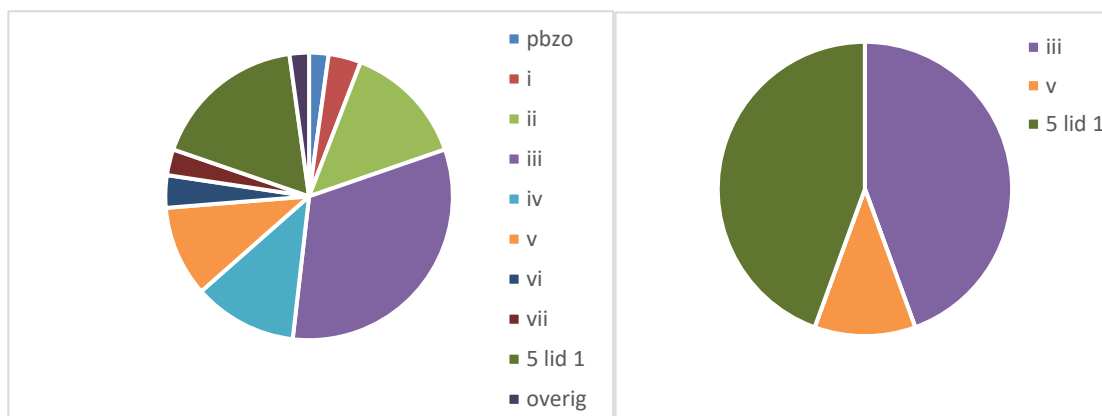
Onaangekondigde inspecties:

Overtreding naar onderwerp	Toelichting	2023	2022	2021	2020	2019
Pbzo	Preventiebeleid Zware ongevallen	0	0	0	0	0
VBS-element i	Organisatie en het personeel	0	0	1	2	0
VBS-element ii	Identificatie en beoordeling van de gevaren van zware ongevallen	0	1	0	1	0
VBS-element iii	Controle op de exploitatie	4	6	6	4	6
VBS-element iv	Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	0	2	2	0	3
VBS-element v	Planning voor noodsituaties	1	3	1	1	1
VBS-element vi	Toezicht op de prestaties	0	0	2	0	0
VBS-element vii	Controle en analyse	0	0	0	1	0
Brzo 2015 art 5 lid 1	Het treffen van alle noodzakelijke maatregelen	4	2	3	7	19
Overig Brzo 2015		0	2	0	2	0
Arbowetgeving			0	1	1	3
Wabo (vergunning)			0	0	1	0
Wet veiligheidsregio's			0	0	0	1
Totaal overtredingen		9	16	16	20	33
Totaal Brzo 2015		9	16	15	18	29

Onderstaand zijn de overtredingen naar artikel of VBS-element grafisch weergegeven.

Aangekondigde inspecties

Onaangekondigde inspecties

Tijdens onaangekondigde inspecties worden andere accenten gelegd. Deze inspecties duren over het algemeen korter en zijn voornamelijk visuele van aard. Dit betekent vaak dat de veilige uitvoering van de (onderhouds-)werkzaamheden en

werkvergunningen worden gecontroleerd. Daarnaast wordt vaak gecontroleerd of de opgevoerde maatregelen daadwerkelijk aanwezig zijn en goed functioneren en worden onderhouden. Tenslotte inspecteert de Veiligheidsregio tijdens een onaangekondigde inspectie regelmatig op het functioneren van de organisatie voor noodsituaties (VBS-element v).

Naleefgedrag

In totaal zijn in 2023 tijdens de aangekondigde en onaangekondigde inspecties 150 overtredingen geconstateerd, waarvan 82 zijn gehandhaafd door de OMWB, dit is 55% van het totaal.

Bij acht bedrijven zijn tijdens een aangekondigde inspectie vijf of meer overtredingen geconstateerd. Dit betekent dat ongeveer 30% van alle overtredingen is geconstateerd bij slechts acht bedrijven. Deze acht bedrijven zijn niet automatisch ook aangewezen als een Brzo-zorgbedrijf, zie verder onder § 5.4 Zorgbedrijven en aandachtsbedrijven Wabo.

Het aantal bedrijven met vijf of meer overtredingen is lager dan in 2022, toen bij elf bedrijven tijdens de aankondigde inspectie meer dan vijf overtredingen werden geconstateerd.

Er zijn ook bedrijven waarbij geen overtredingen worden geconstateerd. Dit noemen we bedrijven met een spontaan naleefgedrag. Uit onderstaande tabel blijkt dat het aantal bedrijven met een spontane naleving tijdens de aangekondigde inspecties ten opzichte van 2022 licht is gedaald naar 32%.

Spontaan nalevingsgedrag	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Aangekondigde geïnspecteerde bedrijven	75	79	73	72	71	66
Bedrijven zonder overtredingen	24	31	22	14	13	15
Percentage	32%	39%	30%	19%	18%	23%

Het spontane nalevingsgedrag tijdens onaangekondigde inspecties ligt beduidend hoger. De negen overtredingen tijdens onaangekondigde inspecties zijn geconstateerd bij vijf bedrijven. Dit betekent een spontaan nalevingsgedrag van 92% van de onaangekondigde inspecties, in 2022 was dit percentage 85%.

VR-beoordelingen

Brzo-bedrijven die de hoge drempelwaarde uit bijlage I van de Seveso-richtlijn overschrijden zijn verplicht om een veiligheidsrapport op te stellen. Dit veiligheidsrapport dient door de inspectiepartners (arbeidsinspectie, veiligheidsregio, omgevingsdienst) te worden beoordeeld. In 2023 zijn vijf veiligheidsrapporten door bedrijven ingediend, waarvan vier beoordelingstrajecten in 2023 zijn afgerond. Dit aantal is minder dan het vooraf ingeschatte aantal van acht VR-beoordelingen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat dit afhankelijk is van het aantal veiligheidsrapporten dat door bedrijven wordt ingediend. In 2022 zijn bijvoorbeeld elf VR-beoordelingen afgerond.

Hiernaast is ook een bijdrage geleverd aan de beoordeling van de onderdelen van een veiligheidsrapport in het kader van een aanvraag voor een vergunning.

5.2 Wabo-inspecties

In de provinciale opdracht PNB-2023-301 staat over het Wabo toezicht bij Brzo-bedrijven dat het toezicht zoveel mogelijk integraal met andere deelopdrachten dient te worden uitgevoerd. Daarnaast is aangegeven dat het risicogericht en steeds meer datagestuurd plaatsvindt.

Voor 2023 is integraal toezicht uitgevoerd door voorafgaand aan Wabo-inspecties een (intern) VTH-overleg te initiëren waarbij lopende zaken per Brzo- of RIE4-bedrijf worden besproken. Daaruit volgend vindt afstemming plaats over de (gezamenlijke) uitvoering van toezichttaken van de Wabo-toezichthouders en de andere vakdisciplines. Dit resulteert, waar mogelijk en gewenst, in gecombineerde bezoeken met bijvoorbeeld vergunningverleners, specialisten van het team metingen en onderzoek (bodem, (afval)water, geluid en lucht), toezichthouders bouw en energie. Maar ook is invulling gegeven aan integraal toezicht door als Wabo-toezichthouder bedrijfsspecifieke input aan te leveren voor andere provinciale deelopdrachten zoals bijvoorbeeld de werkgroep zeer zorgwerkende stoffen (ZZS) en de werkgroep Omgevingswet (inventariseren milieubelastende activiteiten (MBA's)).

Naast bovengenoemde kwalitatieve aspecten, staat in de provinciale opdracht PNB-2023-301 de volgende kwantitatieve hoeveelheid uit te voeren activiteiten:

- Circa 121 controles op overige regels gesteld bij of krachtens de Wabo.

Deze output van 121 Wabo-controles voor 2023 is als volgt vertaald naar de omschrijving in het jaarprogramma over 2023 van de OMWB:

- Circa 120 aangekondigde Wabo-inspecties bij Brzo-bedrijven;
- Circa tien aangekondigde Wabo-inspecties bij RIE4-bedrijven;
- Circa veertig onaangekondigde controles;
- Afhandeling van circa 190 ongewone voorvallen (op basis van historische gegevens).

De werkelijke realisatie van het aantal uitgevoerde inspectie over 2023 staat in onderstaande tabel.

Jaar	Reguliere eerste controles	Eerste controles zonder overtredingen	Naleefgedrag	Hercontroles (eerste en tweede)	Hercontroles zonder overtredingen
2023	148	83	56%	32	19
2022	163	107	66%	46	21
2021	147	103	70%	49	41
2020	131	72	54%	72	24
2019	152	86	57%	75	49

In 2023 zijn bij de Brzo- en RIE-4-bedrijven 148 periodieke Wabo-inspecties uitgevoerd en afgehandeld, waarvan 28 onaangekondigd. Het verschil ten opzichte van

2022 is te verklaren, doordat enkel volledig afgeronde controles worden meegeteld; dit wil zeggen: controles die zijn uitgevoerd en waarbij de brief en het verslag verstuurd zijn in 2023. In 2023 zijn, als gevolg van de overgang naar een nieuw registratie- en documentatiesysteem, relatief minder controles in de maanden oktober en november uitgevoerd en relatief meer in de maand december. De brief en het verslag van deze in december uitgevoerde controles is vaak verstuurd in januari 2024 en deze tellen hierdoor niet mee in de realisatiecijfers over 2023. Zo zijn bijvoorbeeld elf onaangekondigde controles in december 2023 uitgevoerd en pas volledig afgehandeld in 2024, waardoor deze niet in bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Dit betekent dat de Wabo-inspecties bij Brzo- en RIE4-bedrijven zijn uitgevoerd volgens planning. In het interne werkplan 2023 is onder andere de frequentie van het aantal inspecties per bedrijf opgenomen. Deze frequentie per bedrijf is vastgesteld op basis van de notitie "programmatisch toezicht". Uitgangspunt hierbij is dat bij ieder bedrijf tenminste één Wabo-controle uitgevoerd wordt. Bij een groot aantal bedrijven is de frequentie hoger (afhankelijk van de grootte en complexiteit is dit twee tot vier reguliere bezoeken per jaar). Bij een frequentie hoger dan één worden hercontroles veelal gecombineerd met reguliere bezoeken.

Van de geconstateerde overtredingen vielen de meeste in de categorie 'licht van aard' (indeling conform de landelijke handhavingsstrategie). Het naleefgedrag lag op 56% procent.

Naast het reguliere Wabo-toezicht op de milieuvergunning, wordt ook geïnspecteerd op vooraf vastgestelde verdiepingsthema's (lucht- en wateremissies, brandveiligheid en een systeemcontrole voor wat betreft het onderdeel ongewone voorvallen). De thema's voor 2023 zijn voor Lucht:

- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- Fakkelinstallaties;
- Diffuse emissies.

En voor overig:

- Inventarisatie PGS 31 (bepalen omvang).

Voor deze thema's zijn vragen geformuleerd, die zijn verwerkt in een Digitale Checklist (DC). De Wabo-toezichthouder bespreekt en behandelt deze checklist tijdens een reguliere controle, waarna deze wordt ingevuld. De resultaten van de ingevulde checklists worden in 2024 verwerkt, geanalyseerd en 2024 gerapporteerd.

Kwalitatieve rapportages

Sinds 2022 worden de rapportages meer kwalitatief vormgegeven omdat door de complexiteit en de omvang van Brzo- en RIE4-bedrijven het niet mogelijk is om alle onderwerpen en thema's uit de vergunning jaarlijks te controleren. Daarnaast vragen actuele maatschappelijke en politieke onderwerpen, zoals ZZS, PFAS en stikstof maar ook het in november 2022 vastgestelde Provinciaal Milieubeleidskader (PMK), een andere vorm van borging van milieutoezicht.

In 2023 is dan ook gewerkt aan een Meerjaren Inspectieplanning (MJIP) nieuwe stijl. Uitgangspunten zijn onder meer de onderwerpen uit het PMK en milieuthema's zoals opgenomen in de vergunning in een periode van vijf jaar worden gecontroleerd. Daarnaast wordt in het herziene MJIP ruimte gemaakt voor de inzichten van de individuele toezichthouder (als onderdeel van *expert judgement*). Het format van het MJIP nieuwe stijl is in 2023 afgerond en wordt in 2024 bij vijftien bedrijven toegepast.

Bovengenoemde doorontwikkeling van het Meerjaren Milieu Inspectie Programma heeft eveneens tot doel om te komen tot een (betere) ontsluiting van de VTH-data, zodat een kwantitatieve naleefanalyse mede als input kan dienen voor de programmering voor komende jaren.

Ongewone voorvallen worden, zoals landelijk bepaald, afgehandeld en geregistreerd in Google Forms. Ongeveer 85% van de gemelde ongewone voorvallen is door Wabo-toezicht afgehandeld en 15% door Brzo-toezicht. In een aantal gevallen is gezamenlijk opgetrokken. Een aparte (landelijke) rapportage over ongewone voorvallen 2023 volgt in de loop van 2024.

5.3 Handhaving

In 2023 zijn negen zaken die betrekking hadden op de naleving van het toen geldende Brzo door de inspecteurs voor verdere afhandeling overgedragen aan het team Klachten & Handhaving. Aanleiding hiervoor was de ernst van de geconstateerde overtredingen dan wel de constatering tijdens de herinspectie dat door het betreffende bedrijf onvoldoende maatregelen waren getroffen om de eerder geconstateerde overtreding(en) te beëindigen. Deze overdrachten hebben in 2023 eenmaal geleid tot het daadwerkelijk opleggen van een last onder dwangsom, te weten aan International Flavours & Fragrances I.F.F. (Nederland) B.V. in Tilburg. De overige overtredingen zijn ofwel gedurende de procedures door de bedrijven zelf tijdig beëindigd ofwel de procedures lopen nog conform het bepaalde in de Landelijke Handhavingsstrategie waarbij door ons hersteltermijnen zijn gegund.

Er zijn door buitengewone opsporingsambtenaren vijf processen-verbaal opgemaakt/aangezegd bij Brzo-bedrijven, waarvan geen vanwege overtreding van het Brzo.

Handhaving is veelal het gevolg van toezicht. Daarom wordt binnen de OMWB voldoende aandacht besteed aan een goede relatie tussen toezichthouders/Brzo-inspecteurs en repressieve handhavers, zonder de functiescheiding te verwaarlozen.

Projecten, activiteiten en werkgroepen

De OMWB heeft in 2023 bijgedragen aan het landelijke project "Actieve publicatie handhavingsbeschikkingen Brzo". Dit behelst de eerste stap die vanuit de meerjarenafspraken is genomen om invulling te geven aan de verplichting tot actieve openbaarmaking uit de Wet open overheid. Het betreft hier de onherroepelijke handhavingsbesluiten die kunnen volgen op overtredingen begaan door Seveso-inrichtingen en door bedrijven die vallen onder categorie 4 van de Europese Richtlijn Industriële Emissies.

Daarnaast is deelgenomen aan de projectgroepen "Actualisatie Landelijke handhavingstrategie Seveso-inrichtingen" en "Bestuurlijke boete" van Bureau Brzo+.

5.4 Brzo zorgbedrijven en Wabo aandachtsbedrijven

Zorgbedrijven Brzo

Zoals aangegeven in het jaarverslag over 2022 heeft de OMWB de landelijke werkwijze ten aanzien van Brzo-zorgbedrijven uit het Implementatieplan Zorgbedrijven uit 2021, ingebed in de organisatie.

Een Brzo-zorgbedrijf (vanaf 2024 Seveso-zorgbedrijf) is een bedrijf dat onder de Brzo-regelgeving valt waarvan de gezamenlijke inspectiepartners het unaniem eens zijn dat er sprake is van een bovenmatig risico voor werknemers, milieu en/of externe veiligheid en waarbij de gewenste aanpak van het bovenmatige risico prominent gevonden kan worden in de Brzo-regelgeving (en de handhavingsmogelijkheden van de verschillende inspectiepartners).

Er zijn verschillende criteria waaraan getoetst wordt of een bedrijf een zorgbedrijf is. Dit zijn:

1. Is het risicodenken binnen het bedrijf onder de maat?
2. Is bij het bedrijf een tendens aanwezig om te zakken in de veiligheidsprestaties?
3. Bestaat bij het bedrijf een streven naar verbetering, waarbij de houding of het gedrag (veiligheidscultuur) een belangrijke factor is?
4. Is er bij het bedrijf sprake van regelmatige overtredingen?
5. Is de financiële situatie van het bedrijf zorgelijk of spelen er zaken bij het OM?
6. Is er sprake van extra bestuurlijke aandacht of media-aandacht voor het bedrijf?

Dit betekent dat een bedrijf met relatief veel overtredingen niet automatisch een zorgbedrijf is. Van de acht bedrijven met meer dan vijf overtredingen zijn twee bedrijven tevens een zorgbedrijf.

Begin 2023 waren in Brabant vier bedrijven aangewezen als zorgbedrijf, te weten Diffutherm B.V. te Bladel, SABIC B.V. te Bergen op Zoom, Vendrig B.V. te Someren en Nyrstar B.V. te Budel. Eind 2023 waren dit er tevens vier. Dit waren echter niet geheel dezelfde bedrijven, Nyrstar was eind 2023 geen zorgbedrijf meer en Metabel B.V. te Deurne wel.

Voor deze bedrijven is een zogenaamde zorgnotitie opgesteld door het inspectieteam. Deze zorgnotities waren een standaard agendapunt van zowel de coördinatie- als de regionale milieu-overleggen. In deze overleggen werd besproken en vastgesteld welke extra inspanningen nodig worden geacht om de situatie bij het bedrijf te verbeteren. Dit proces verloopt in Noord-Brabant goed en naar tevredenheid. Het Regionaal Management Overleg coördineert de aanpak op zorgbedrijven en heeft daarbij door hun regionale karakter ook oog voor regionaal maatwerk. Omdat het OM deelneemt

aan het RMO is er een verbinding tussen bestuurs- en strafrecht aanwezig en kan indien nodig snel worden geschakeld in de aanpak. Dit betekent dat de aanpak van deze bedrijven niet alleen op uitvoerend niveau tussen de partners structureel wordt afgestemd, maar ook op tactisch niveau.

De zorgbedrijven en de bijbehorende zorgnotities worden hiernaast binnen de OMWB zeswekelijks besproken met de directie. Het doel hiervan is om de directie op de hoogte te houden en mogelijk acties en interventies te bespreken, zoals een bestuurlijk overleg inplannen met het management van het betreffende bedrijf

Eind 2023 heeft de OMWB actief via een mailing de bestuurders van de gemeente waarin zich een zorgbedrijf bevindt, ervan op de hoogte gesteld dat binnen haar gemeentegrenzen zich een zorgbedrijf bevindt.

Voor de zorgbedrijven is extra aandacht en wordt bekeken welke extra inspecties, interventie of handavingsinstrumenten worden ingezet. Voor de vijf zorgbedrijven in 2023 bestond deze uit:

- **Diffutherm:** Vanaf 2021 loopt een projectplan ter verbetering van de veiligheidscultuur. Naast de reguliere en onaangekondigde inspectie zijn in 2023 geen extra acties ondernomen.
- **Vendrig:** De extra inspanningen bij dit bedrijf waren met name in de vorm van extra inzet op de (repressieve) handhaving. Daarnaast zijn op ambtelijk niveau meerdere gesprekken gevoerd met het bedrijf om de lopende handavingszaken te bespreken.
- **SABIC:** Bij dit bedrijf is de (her)ingebruikname van een fabriek nauwlettend gevolgd en zijn extra inspecties uitgevoerd, waarbij ook op het aspect veiligheidscultuur is geïnspecteerd.
- **Metabel:** Dit bedrijf is eind 2023 aangeduid als zorgbedrijf. In 2023 zijn nog geen extra inspanningen geweest. Deze zijn gepland in 2024 in de vorm van een extra inspectie.
- **Nyrstar:** De afgelopen jaren is bij Nyrstar intensief geïnspecteerd en is sinds 2022 een veiligheidscultuurtraject ingezet. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen, waardoor eind 2023 is besloten dat het bedrijf niet meer valt onder de definitie van een zorgbedrijf.

Zoals beschreven bij projecten is in de tweede helft van 2023 een landelijk project opgestart binnen pijler 2 van het IBP voor het bereiken van landelijke uniformiteit in de aanpak van zorgbedrijven.

Tevens heeft het Brzo+ besloten om in haar jaarverslag over 2022 alle zorgbedrijven in Nederland bij naam te noemen. In het jaarverslag over 2023 zal dit wederom gebeuren.

Aandachtsbedrijven Wabo

Naast Brzo-zorgbedrijven is in 2023 binnen de OMWB gestart om ook aandachtsbedrijven vanuit het Wabo-toezicht aan te wijzen. Dit betreffen bedrijven die op dat moment extra aandacht en inzet vragen en/of waarvan Wabo-toezicht het wenselijk vindt dat de directie van de OMWB hiervan op de hoogte is. Dit is een meer flexibel overzicht van bedrijven waarbij de maatschappelijke en politieke context zwaarder meewegen in het aanwijzen van bedrijven. Het betreft een flexibele lijst en kent geen vast aantal bedrijven. Deze aandachtsbedrijven worden ook zeswekelijks met de directie van de OMWB besproken om haar op de hoogte te stellen en de aanpak van het bedrijf te bespreken.

6 Klachten en meldingen ongewone voorvallen

Het aantal geregistreerde klachten en meldingen dat gerelateerd wordt aan Brzo-bedrijven is in onderstaande tabel weergegeven.

Categorie	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Uitleg
Klachten – Ik hoor (geluidklachten)	57	131	119	72	8	9	<i>Meldingen van burgers en bedrijven over milieuverontreiniging en aspecten die hinder veroorzaken, zoals stank en geluid.</i>
Klachten – Ik ruik (geurklachten)	271	426	719	235	323	505	
Klachten – Ik zie (bv lichtoverlast)	17	22	27	57	17	5	
Klachten – Ik voel	68	84	128	36	18	18	<i>Dit zijn onder andere gezondheidsklachten (misselijk, hoofdpijn e.d.), maar het kunnen ook klachten over trillingen zijn.</i>
Meldingen – Reguliere bedrijfsmeldingen	163	179	198	225	289	341	<i>Dit zijn vooral meldingen van geplande (voorgenomen) werkzaamheden/ activiteiten.</i>
Meldingen – Meldingen ongewone voorvallen	258	224	219	185	227	203	<i>Bedrijven zijn wettelijk verplicht om ongewone voorvallen (incidenten) te melden. Een ongewoon voorval kan variëren van een kleine bodemverontreiniging tot een grote brand of explosie.</i>
Totaal klachten en meldingen	834	1066	1410	810	882	1081	

Bovenstaande klachten over de verschillende bedrijven worden door onze klachten-intake geregistreerd als 'vermoedelijke veroorzaker'. Dit, omdat dit de veroorzaker is die de gehinderde bij de melding opgeeft. Bij veel geurklachten is geen onderzoek ingesteld, omdat bijvoorbeeld de drempel voor het instellen van een onderzoek niet werd bereikt of de klacht tijdens contact met de melder niet meer waarneembaar was. Hierdoor blijft de veroorzaker op status 'vermoedelijk' staan.

Het aantal geluid- en geurklachten is afgenomen in vergelijking met 2022. Uit analyse blijkt dat de afname van het aantal geluidklachten met name terug te vinden is in de subcategorieën 'industrielawaai, fakkelen en bromtonen/ pieptonen'. Het aantal geurklachten is in vergelijking met 2022 (wederom) fors gedaald. Dit komt met name door de vermindering van het aantal geurklachten bij het bedrijf Rendac Son B.V. te Son. Het aantal geurklachten is van 132 in 2022 naar acht in 2023.

gegaan. Vermoedelijk ligt de oorzaak hiervan dat in 2022 veel geplande werkzaamheden werden uitgevoerd waarbij mogelijk geur vrijkwam.

De top 3 van vermoedelijke veroorzakers van de meeste milieuklachten staat in onderstaande tabel.

Bedrijf	Gemeente	Klachten 2023
BPC Parkmanagement, Chijnsgoed	Heeze-Leende	243
International Flavors & Fragrances I.F.F. B.V.	Tilburg	101
SHELL Nederland Chemie B.V. & Cosun Beet Company (Suiker Unie Dinteloord)	Moerdijk Steenbergen	16

BPC Parkmanagement, Chijnsgoed te Sterksel

Dit betreft een bedrijventerrein waar onder andere de vergistingsinstallatie en het composteeringsproces zorgen voor veel hinder. In 2023 betroffen dit met name klachten van geurhinder (171 van de 243 klachten). In 2021 zijn e-noses geplaatst om meer inzicht te krijgen in de bedrijfsprocessen om zo de overlast te verminderen. Ook is er onderzoek met een FLIR-camera geweest om eventuele emissies in beeld te krijgen en terug te dringen. Vanuit VTH is veel aandacht voor dit bedrijf.

I.F.F. International Flavors & Fragrances (Nederland) B.V.

Het gros van de klachten over I.F.F. betrof geurklachten (72 van de 101 klachten). In 2023 liep een vergunningprocedure om te komen tot een revisievergunning waarin geur(emissie) een belangrijk aspect is.

Overzicht aantallen klachten per jaar:

Bedrijf	Klachten 2023	Klachten 2022	Klachten 2021	Klachten 2020	Klachten 2019
IFF te Tilburg	101	107	130	105	63

SHELL Nederland Chemie B.V. & Cosun Beet Company

Over beide bedrijven zijn in 2023 zestien klachten per bedrijf ingediend, verdeeld over de vier klachtcategorieën. De klachten worden tijdens toezichtcontroles door de toezichthouder besproken met de bedrijven.

Reguliere bedrijfsmelding en melding ongewoon voorval

Het aantal reguliere bedrijfsmeldingen en meldingen ongewone voorvallen samen over 2023 bedraagt 421. Dit aantal is in dezelfde orde van grootte als in 2020, 2021 en 2022.

Bijlage 1 Toelichting Brzo-artikelen en VBS-elementen

VBS	Het VBS of veiligheidsbeheerssysteem is het verplicht onderdeel dat dient ter uitvoering en ter vaststelling van het preventiebeleid voor zware ongevallen van het bedrijf, PBZO. Het betreft een systematisch geborgd met procedures waarin afspraken staan wie wat wanneer moet doen. Het systeem moet ervoor zorgen dat maatregelen zijn genomen en dat die ook blijven werken. Het gaat daarbij om technische maatregelen (ventilatie, filters, brandblussers, etc.) en organisatorische (afspraken over regelmatige controle, tijdig waarschuwen, wie doet wat als er iets misgaat?).
PBZO	Preventiebeleid voor zware ongevallen. Het bedrijf moet dit beleid schriftelijk vastleggen en het moet borg staan voor een hoog beschermingsniveau van de menselijke gezondheid en het milieu, en is evenredig aan de gevaren van zware ongevallen.
VBS-elementen	Het VBS bestaat uit zeven elementen (i t/m vi) en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het VBS en het preventiebeleid (a).
VBS i	de organisatie en het personeel - de taken en verantwoordelijkheden van het personeel dat op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de gevaren van zware ongevallen wordt betrokken, samen met de maatregelen die werden genomen om het bewustzijn te doen toenemen dat voortdurende verbetering nodig is. Het onderkennen van de behoeften aan opleiding van dit personeel en het organiseren van die opleiding. De deelneming van het personeel en eventueel van de (onder) aannemers die in de inrichting werken en die vanuit veiligheidsopzicht belangrijk zijn;
VBS ii	de identificatie en beoordeling van de gevaren van zware ongevallen — aanneming en toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de gevaren van zware ongevallen die zich bij normale of abnormale werking kunnen voordoen, in voorkomend geval met inbegrip van in onderaanneming verrichte activiteiten, alsook de beoordeling van de waarschijnlijkheid en de ernst van die ongevallen;
VBS iii	de controle op de exploitatie — aanneming en toepassing van procedures en instructies voor veilige werking, ook met betrekking tot het onderhoud, van de installatie, de processen en de apparatuur, en voor het alarmbeheer en tijdelijke onderbrekingen; rekening houdend met de beschikbare informatie betreffende beste praktijken op het vlak van monitoring en controle met het oog op de vermindering van het risico op systeemfalen; beheer en controle van de risico's die samenhangen met verouderende apparatuur die geïnstalleerd is in de inrichting en corrosie; inventarisatie van de apparatuur in de inrichting, strategie en methodologie voor het houden van toezicht op en de controle van de staat van de apparatuur;

	<p>passende follow-upmaatregelen en noodzakelijke tegenmaatregelen;</p>
VBS iv	<p>de wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen — aanneming en toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen aan bestaande installaties of opslagplaatsen, dan wel voor het ontwerpen van een nieuw procedé of een nieuwe installatie of opslagplaats;</p>
VBS v	<p>de planning voor noodsituaties — aanneming en toepassing van procedures om door een systematische analyse de voorzienbare noodsituaties te onderkennen en om de noodplannen voor dergelijke noodsituaties uit te werken, te beproeven en te toetsen, en om specifieke opleiding voor het betrokken personeel te verzorgen. Dergelijke opleiding wordt gegeven aan al het personeel dat in de installatie werkt, inclusief eventuele onderaannemers;</p>
VBS vi	<p>het toezicht op de prestaties — aanneming en toepassing van procedures voor een permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen die door de exploitant zijn bepaald als onderdeel van het preventiebeleid voor zware ongevallen en van het veiligheidsbeheerssysteem, en invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij niet-inachtneming. Tot deze procedures moet behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen of bijna-ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, alsook het onderzoek daarnaar en de follow-up, een en ander op basis van de ervaringen uit het verleden. Tot de procedures kunnen ook prestatie-indicatoren behoren zoals veiligheidsprestatie-indicatoren (safety performance indicators, SPIs) en/of andere relevante indicatoren;</p>
VBS vii	<p>controle en analyse — aanneming en toepassing van procedures om het preventiebeleid voor zware ongevallen en de doeltreffendheid en de deugdelijkheid van het veiligheidsbeheerssysteem systematisch periodiek te beoordelen. De met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het veiligheidsbeheerssysteem en van de bijwerking daarvan, inclusief het overwegen en opnemen van noodzakelijke wijzigingen die door de controle en analyse aangegeven worden.</p>
Artikel 5 lid 1	<p>De exploitant treft alle maatregelen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken.</p>

Bijlage 2 Begrippenlijst

Brzo 2015	Het Brzo 2015 integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, omgevingsveiligheid en rampbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het Brzo 2015 stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Ook regelt het besluit de wijze waarop de overheid daarop moet toezien. De drempelwaarden voor de aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen en mengsels (zie bijlage I van Seveso III) bepalen of een bedrijf onder het Brzo 2015 valt.
Brzo+	Samenwerkingsprogramma van de verschillende overheidsdiensten om te zorgen dat de meest risicovolle bedrijven van het land de veiligheidsregels eenduidig uitvoeren en het toezicht op die regels overal hetzelfde verloopt. Deze samenwerking is in de loop der jaren steeds verder geprofessionaliseerd. Dit samenwerkingsprogramma wordt Brzo+ of Brzoplus genoemd.
DV2030	Het programma Duurzame Veiligheid 2030 (DV2030) is in de tweede helft van 2016 door industrie, wetenschap en overheid opgestart om de veiligheid in de (petro)chemische industrie verder te maximaliseren. Het programma is aanvullend op het beleid van de Topsector Chemie waarin veiligheid niet behoort tot de aldaar benoemde maatschappelijke thema's waarvoor een oplossing moet worden gevonden. De ambitie van alle betrokkenen bij DV2030 is om in Nederland een vitale (petro)chemische industrie te hebben zonder noemenswaardige incidenten: In 2030 hebben bedrijven en overheden zich zo ontwikkeld dat het streefbeeld van 'zero incidents' binnen handbereik is en blijft.
GIR2.0	De Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR) is een online inspectiedatabase. De GIR stelt inspectieteams in staat om gezamenlijk een inspectie voor te bereiden en af te ronden. Iedere inspectiedelnemer heeft vanaf de eigen werkplek toegang tot het inspectiedossier en kan hier informatie in opslaan. De GIR is bestemd voor toezichthouders, coördinatoren, managers en ondersteuners.
IBP	Het Interbestuurlijk Programma vloeit voort uit de rapportage van Van Aartsen over de werking van de Omgevingsdiensten in Nederland en is opgesteld om een sterker en onafhankelijker stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor milieu te creëren. In dit kader is vanuit het Rijk geld beschikbaar gesteld om hier vorm aan te geven, de Specifieke Uitkering of SPUK.
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport. De ILT is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). De ILT handhaaft de naleving van wetten

en regelgeving door middel van toezicht, dienstverlening en opsporing. De ILT werkt hiermee aan veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid in transport, infrastructuur, milieu en wonen.

LBR	Landelijke benadering Risico bedrijven is een project dat zorgt voor een nieuwe inspectiemethodiek voor Brzo bedrijven dat gebruikt wordt voor de ontwikkeling van een nieuwe gemeenschappelijke inspectieomgeving (zie GIR).
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie. De Nederlandse Arbeidsinspectie is de toezichthouder op het terrein van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dat toezicht is gericht op de naleving van de wet- en regelgeving over arbeidsomstandigheden, de arbeidsmarkt, arbeidsverhoudingen en het sociale zekerheidsstelsel.
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, de omgevingsdienst die in de provincie Noord-Brabant de provinciale taken ten aanzien van Seveso- en RIE-4 inrichtingen uitvoert.
PGS	<i>Publicatiereeks gevaarlijke stoffen</i> : een handreiking voor bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren, opslaan of gebruiken, en voor overheden die zijn belast met het toezicht op en de vergunningverlening aan deze bedrijven. Een PGS-richtlijn is een document over specifieke activiteiten met gevaarlijke stoffen. Het beschrijft integraal de belangrijkste risico's van die activiteiten voor de omgevings- en brandveiligheid en de veiligheid van werknemers. Daarnaast beschrijft het de mogelijke gevolgen van die activiteit voor de rampenbestrijding. De relatie met de wet- en regelgeving wordt benoemd en doelen worden zo specifiek mogelijk geformuleerd om de risico's te beheersen en de negatieve effecten voor mens en milieu te beperken.
RIE-4-bedrijf	RIE-4 bedrijven zijn complexe chemiebedrijven die werken met milieuverontreinigende stoffen. Daarom vallen zij onder categorie 4 van de <i>Richtlijn Industriële Emissies</i> . RIE-4 bedrijven kunnen tegelijkertijd vallen onder het Brzo. De Brzo- en RIE-4-bedrijven heten samen ook wel de majeure risicobedrijven. Nederland telt ongeveer 450 majeure risicobedrijven, waarvan circa 75 in Noord-Brabant.
Seveso III-richtlijn	Op 1 juni 2015 is de Seveso III-richtlijn in werking getreden, ter vervanging van de Seveso II-richtlijn. In de Seveso III-richtlijn, zijn onder meer de aanpassingen door het van kracht worden van de Europese CLP verordening voor het indelen, etiketteren en verpakken van gevaarlijke stoffen en mengsels verwerkt. Deze was tot 1 januari 2024 in Nederland opgenomen in de Brzo-wetgeving.
Schone lucht akkoord (Sla)	Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Deelnemende partijen nemen maatregelen om de luchtverontreiniging van binnenlandse bronnen te beperken.

Met de aanpak van de binnenlandse bronnen streven we naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016.

Veiligheidsrapportage	Het veiligheidsrapport (VR) is een uitgebreide beschrijving van alle relevante risico's van bedrijfsactiviteiten in het licht van externe veiligheid. In een veiligheidsrapport staan alle technische en organisatorische aspecten alsmede de voorzorgsmaatregelen die getroffen zijn ten aanzien van beheersing van de veiligheidsrisico's veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten. De VR-plicht geldt alleen voor Brzo-bedrijven die de hoge drempelwaarden van Bijlage I van Seveso III / Brzo015 overschrijden (zogenaamde hogedrempelinrichtingen). Onderdelen van het VR zijn de QRA, milieurisico analyse, PBZO document, risicobeoordeling, installatiescenario's, aanwijzing bedrijfsbrandweer en rampscenario's. Onderdelen zijn ook beschrijvingen van de risico's door aardbevingen en overstromingen.
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving. De zogenaamde VTH-taken voor Seveso- en RIE-4 bedrijven zijn door de provincie Noord-Brabant belegd bij de OMWB.
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Deze wet komt te vervallen per 1 januari 2024 en gaat op in de Omgevingswet. Vergunningaanvragen die zijn ingediend voor 1 januari 2024, worden verleend op basis van de Wabo-wetgeving.

Bijlage 3 Brzo- en RIE4-bedrijven

Brzo-bedrijven

Afvalstoffen Terminal Moerdijk B.V.	Landbouwbedrijf Groene Woud
AD International	Linde Gas Therapeutics Benelux Eindhoven
Air Liquide Eindhoven	Loodet
Air Liquide Industries B.V.	Lyondellbasell
Alliance	Marco Gas B.V.
Allnex Netherlands BV	Messer B.V.
Aspen Oss B.V. – locatie de Geer	Metabel BV
Aspen Oss B.V. – locatie Moleneind	MS Schippers
B.V. Opslag voor Benzine en Olie (OBOT)	NTG Logistics B.V.
Bertschi B.V.	Nyrstar Budel BV
BEWI RAW B.V.	Oliecentrale Nederland Zuid
BPC Parkmanagement BV Poort 43	Otentic logistics
Caligen Europe BV	Overslagbedrijf Moerdijk BV
Chugoku Paints B.V.	OWTC Olieopslag
Coatex Netherlands BV	Possehl Electronics NV
Cosun Beet Company (Suiker Unie Dinteloord)	Remat Chemie BV
Covestro (Netherlands) B.V.	Remondis PMR BV
Crealis Nederland BV	Rendac Son BV
CZAV	Renewi Nederland B.V. Moerdijk
CZL Tilburg B.V.	Roosendaal Logistiek s.à.r.l.
Diffutherm BV	SABIC Innovative Plastics BV
Dr. W. Kolb Nederland B.V.	Selko B.V.
Dr. W. Kolb Nederland B.V. Tankenpark	Shell Nederland Chemie B.V.
EDCO Eindhoven BV; locatie Deurne	Smartlog II Moerdijk B.V. DC 3,4,5 en 6
H. Essers Logistics B.V. Noordland 1 t/m 11d	SOL Nederland B.V.
H. Esser Logistics B.V. Noordland 12-13	Solvay Solutions Nederland B.V.
Euro Support Advanced Materials	SPG Prints BV
Fireworks International	Stahl Europe BV
Frans de Wit B.V.	Stolthaven Moerdijk B.V.
FrieslandCampina DMV B.V.	Synthomer BV
FUJIFILM Manufacturing Europe BV	Synthos Breda BV
Gasunie B.V. Ravenstein	Troy Moerdijk B.V.
Gasunie B.V. Alphen	Unipol Holland BV
HOYER Liquid Drumming B.V.	VARO Energy Terminal Geertruidenberg
Iko B.V.	Vendrig Liquid Solutions B.V.
Imperial Chemical Logistics B.V.	Versteijnen Logistics Services B.V.
Imperial Chemical Logistics B.V.	Vollenhoven Olie
I.F.F. (Nederland) B.V.	VOS Logistics
J.C. van Loon Gasservice B.V.	Domeinen Roerende Zaken
Koninklijke Sanders B.V.	

RIE4-bedrijven

ADDAPT Chemicals B.V.
Aerospace Propulsion Products (A.P.P.) B.V.
Cargill b.V.
Ff Chemicals B.V.
Koster Keunen (Holland) B.V.
MSD Biotech B.V.
Allnex Netherlands BV
N.V. Organon